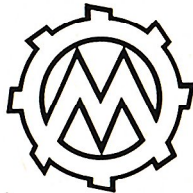

TEKNIIKAN WAIHEITA TEKNIK I TIDEN TEKNIIKAN MUSEOLEHTI 2/1985 kesäkuu 3. vuosikerta

ISSN 0780-5772

Kustantaja
Suomen Teknillinen Museoyhdistys -
Tekniska Museiföreningen i
Finland ry

Päätoimittaja
Matti Krank

Toimitussihteeri
Sinikka Joutsalmi

Toimitus
Matti Krank
Laurinlahdentie 12 E
02320 ESPOO
puh. 90-8017830 (iltaisin)

Toimituskunta
Carl-Fredrik Geust
Sinikka Joutsalmi
Pertti Kaarna
Matti Krank
Jaakko Liede
Karl-Erik Michelsen
Lea Väkeväinen

Osoitteenmuutokset
Kai Mielck
Oikokatu 9 A 18
00170 Helsinki 17
puh. 90-608665

Ilmoitukset
Infoline Ky
Mark Point
Vihdintie 8 A 9
00300 Helsinki
puh. 90-585 488

Tekniikan Waiheiden seuraava
numero ilmestyy lokakuussa

Paino
Painoratas Oy, Helsinki

Käsityö arvoonsa

Ihmisen kädet ja niiden käyttö ovat eräs perusta, jolle ihmisen asema maailmassa rakentuu. Käsien käytön kehittyminen edellyttää aivojen kehitystä. Aivojen kehittyessä kehittyvät myös kädet ja päin vastoin käsien käytön kehittyessä kehittyvät myös aivot.

Käsien taitojen säilymistä ja kehittymistä on uhkaamassa suuri vaara. Nykyajan teknologia valtaa ihmiseltä mahdollisuuden tehdä sellaista, mistä hän nauttii eniten, luovaa, hyödyllistä työtä käsillään ja aivoillaan. Ihmises-tä on tulossa nappien painelija ja tietokoneen tabulaattorin näppäilijä. Kä-sien taito säilyy ja kehittyy vain käyttämällä niitä luovalla tavalla. Jos kehityksen annetaan jatkua nykyisellään niin muutaman kymmenen vuoen kuluttua tuskin monikaan pystyy käsillään luomaan.

Jotain on tehtävä ettei tähän jouduttaisi. Käsityö on nostettava sille kuu-luvaan arvoon. Olisi ryhdyttävä tutkimaan käsityön perusteita nykyaikaista teknologiaa ja nykyaikaisia menetelmiä käyttäen. Olisi ryhdyttävä luomaan jonkinlaista käsityön filosofiaa sekä kehittämään käsityön apuvälineitä, esimerkkinä Fiskarsin sakset. Mikä valtava yhteistyökenttä kehitysmaiden kanssa tästä saattaisi avautua.

Esitys Helsingin Tekniikan museolle tehtäväkuvansa avartamiseksi. Tar-koitukseen ehkä soveltuisi museon välittömässä läheisyydessä oleva Van-hakaupungin Kellovuoren alue. Sinne luotaisiin laitos, jonkinlainen insti-tuutti, jonka tehtävänä ainakin aluksi olisi erilaisten käsityötaitojen ja nii-den kehityksen esitleminen toimivina. Toimintaa laajennettaisiin siten, että siihen liitettäisiin myös opetustehtävä sekä työtapojen ja -välineiden kehittäminen tutkimustyötä apuna käyttäen. Siis menneisyyden pohjalta tulevaisuuteen, toisin kuin Turun Luostarinmäellä, joka sinällään on arvo-kas historiallinen käsityöläiskaupunginosa.

Mitä tällainen museolta edellyttää? Ensiksikin työpajoja ja verstaita, jois-sa yleisölle aidossa ympäristössä esiteltäisiin käsityöalojen työtapoja ja -vä-lineitä sekä niiden kehitystä. Museon ammattimiesten ja -naisten tehtävänä tulisi olla, paitsi oman alansa taitojen ylläpitäminen ja kehittäminen, myös taitojensa opastaminen sitä haluaville, etenkin nuorille.

Käsityön perusteiden selvittäminen edellyttää tutkimustoimintaa. Käsi-työläiskylän yhteydessä pitäisi olla tarkoitukseen soveltuvat tilat, myös tilat videonauha- ja filmiarkistoa sekä kuva- ja esinearkistojä varten. Tutkimus-laitoksen toimialueena tulisi olla koko maailma.

Saatujen tulosten pohjalta voitaisiin kehittää myös oman maan käsityö-tietoja ja -taitoja. Kehitystehtävässä ei saa unohtaa myöskään esteettistä ja tarkoituksenmukaista muotoilua. Kehittyttyään pitäisi kylän pystyä vas-taanottamaan ihmisiä kehityksistä oppimaan ja kehittämään omaan pe-rinteeseensä ja kulttuuriinsa soveltuvia taitoja ja menetelmiä. Tällainen jos mikä olisi tehokasta kehitysapua.

Siis: Helsingin Tekniikan museon yhteyteen käsityön kehittämis- ja esitte-lylaitos, laitos, joka tähtää koko maailmaan ja tulevaisuuteen.

Sisältö

Arpakannus — muinaissuomalaisista tietotekniikkaa,	
Jouko Seppänen	4
Strömfors ja Verla museomatkan kohteina	9
Tekniikan museo uudistuu	11
Antiikissakin osattiin — antiikin Kreikan ja Rooman mekaaniset taidot	12
Uudet haasteet — uudet tuulet	15
Tekniikan Museopäivät -85	16

Kansikuva: Verlan tehtaalla Verlankosken säännöstelypato ja vesikouru.